

NT

MAGAZINE

HET BLAD VOOR DE OPENBARE SECTOR | Nr. 65 | 2024 |

N I E U W E T I J D — A C V

ONMISBAAR OPENBAAR

Onze militanten aan het woord.

OP STAP

Defensie dropt voedselhulp boven Gaza.

DE STELLING

Is de pensioenbonus een goede zaak voor iedereen?

EINDELIJK EEN PLAN VOOR DE KINDEROPVANG.

WAT MOET ER GEBEUREN?

03 In beeld

Het middenveld protesteert tegen het vervoersplan van De Lijn.

04 Op stap ...

Defensie dropt met succes voedselhulp boven Gaza.

06 Toekomstplan Kinderopvang

Hoe maken we van de kinderopvang opnieuw een basisvoorziening voor iedereen?

10 Memorandum 2024

Pleidooi voor een integere, duurzame en toegankelijke overheid.

12 #onmisbaar-openbaar

Campagne wil grote publiek overtuigen van de kracht van sterke publieke diensten.

18 De vraag

Wanneer heb ik recht op een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur?

19 De stelling

Langer werken zorgt voor een hoger pensioen.

20 De militant

Militant Veerle Geurs bereidt zich voor op de sociale verkiezingen bij de Nationale Loterij.

22 De klant

Nieuwe hondenloopweide maakt honden en baasjes blij.

04

NT | EDITIE N°65 |
COLOFON

COÖRDINATIE
Dorien De Wit,
Pers & Communicatie
ACV Openbare Diensten

DRUK
Roularta Printing
www.roulartaprinting.be

CONCEPT & REDACTIE
The Fat Lady

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Ilse Heylen
Helihavenlaan 21,
1000 Brussel

COVER
Sam Brewster

Wil je NT Magazine niet langer op papier ontvangen? Laat het weten via nt@acv-csc.be en dan verwijderen we jouw persoonsgegevens uit ons NT-bestand.

Reacties kan je sturen naar de redactie via: nt@acv-csc.be

IN BEELD

Een honderdtal actievoerders verzamelde op 24 april in Gent om op te komen voor de reizigers die De Lijn met het nieuwe vervoersplan in de steek laat. Met een herdenkingsceremonie voor de 3.000 verdwenen bushaltes wilden de initiatiefnemers de verslechterde dienstverlening aankaarten. Ze riepen de overheid ook op om meer ambitie te tonen voor het openbaar vervoer. Want reizigers verdienen beter!

24 april 2024
Woodrow Wilsonplein in Gent

OP STAP ...

Elke maand trekken we door Vlaanderen en Brussel, op zoek naar opvallende verhalen bij de openbare diensten.

VANDAAG: DE 15DE WING VAN DEFENSIE

Extreme precisie: Defensie dropt voedselpakketten boven Gaza

24 ton aan hulpgoederen via parachutes droppen boven de Gazastrook. Het klinkt als een onmogelijke opdracht, maar de 15de Wing Luchttransport van de Belgische Defensie kon deze operatie 'Cerulean Skies' recent met succes afronden.

Op specifieke vraag van de Jordaanse koning stuurde onze Belgische regering begin maart een transportvliegtuig met voedselpakketten richting het Midden-Oosten. Vanuit

een luchtmachtbasis in Jordanië konden Belgische militairen op 7 maart hulpgoederen boven de Gazastrook droppen.

Veel tijd om zich voor te bereiden kregen de militairen niet. "Vrijdag gaf de regering de opdracht, maandag waren we al onderweg naar Jordanië en donderdag konden we de eerste drop, van in totaal negen succesvolle drops, afronden", vertelt de detachementscommandant van deze opdracht.

Dat lukte enkel door een zorgvuldige voorbereiding van het detachement en de betrokken partijen. "Toen we het telefoontje van de staf kregen, waren er bijvoorbeeld al drie mensen van het Operational Liaison Reconnaissance Team in Jordanië om logement te voorzien en een landingsplaats voor het vliegtuig te regelen."

Ook de voorbereidingen met collega-militairen in ons land liepen heel vlot. "De collega's in Schaffen hebben zorgvuldig de colli's voorbereid en

de parachutes geplooid zodat de pakketten met veel precisie gedropt konden worden."

In Jordanië vulden de 40 meegereisde militairen de palletten met kant-en-klare maaltijden, bloem, dadels, water en andere voedingsmiddelen. "Zo kwamen we uiteindelijk aan 24 palletten van elk een ton. De drop-off zelf was heel strak getimed: we hadden een tijdspanne van vijf minuten. Vijf minuten om het ruim te openen, de palletten te laten zakken

Vrijdag gaf de regering de opdracht, maandag waren we al onderweg naar Jordanië en donderdag konden we de eerste drop afronden.

TEKST
Nathalie De Bisschop

FOTOGRAFIE
Gert-Jan D'Haene

op een veilige plek en te zorgen dat de parachutes opengaan."

"Dan heb je geen marge voor fouten. Als er iets fout loopt, riskeer je dat een ton aan goederen ongecontroleerd vanop een aanzienlijke hoogte naar beneden komt. Anderzijds riskeer je om de 24 ton hulpgoederen niet te kunnen leveren als je ergens vertraging oploopt. Tot slot was de operatie ook voor onze eigen veiligheid een uitdaging. Je vliegt tenslotte boven een gevaarlijke zone, dus het is belangrijk dat je afspraken maakt met de coalitiepartners."

Gelukkig verliep de operatie vlekkeloos. "We hebben alle pakketten veilig gedropt", vertelt de detachementscommandant opgelucht. "Het toont wel dat we heel wat expertise in huis hebben om dit soort operaties uit te voeren." 🍀

Sinds het dramatische voorval in kinderdagverblijf 't Sloeberhuisje in Mariakerke weet iedereen: de kinderopvang in Vlaanderen verzuipt. Daarom werd daar vorig jaar 115 miljoen euro extra voor uitgetrokken. Per jaar gaat er meer dan 800 miljoen euro naar de sector. Toch blijft het personeelstekort even groot, is er nog altijd een plaatstekort en ligt de kindratio - de verhouding aantal kinderen per begeleider - te hoog. Hoog tijd voor een langetermijnvisie.

TEKST
Willem-Jan van Ekert

BEELD
Sam Brewster

"WE ZIEN IN DE OGEN VAN DE KINDERBEGELEIDERS DAT HET ZO NIET MEER VERDER KAN."

Om die visie voor te bereiden ging de Toekomstgroep Kinderopvang op vraag van Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin Hilde Crevits aan de slag. De Toekomstgroep werkte aan concrete voorstellen om de Vlaamse kinderopvang te hervormen. Dat gebeurde samen met vertegenwoordigers van kinderen en ouders, van het werkveld, experts en vakbonden waaronder ACV Openbare Diensten. Op 14 maart presenteerde de groep haar Toekomstplan.

Waarom de Vlaamse kinderopvang aan herziening toe is

Gezinnen met jonge kinderen moeten kunnen rekenen op kinderopvang. Het is een basisvoorziening in onze samenleving. Het aanbod moet kwaliteitsvol en toegankelijk zijn voor alle jonge kinderen en hun gezinnen. Dat bereik je als je

voldoende competente medewerkers in aantrekkelijke jobs kan aantrekken. Maar de organisatie en financiering van onze kinderopvang maken het nu niet mogelijk om die ambitie van basisvoorziening waar te maken. Het Vlaamse kinderopvangbeleid slaagt er niet in om tegelijk drie essentiële doelstellingen te realiseren: voldoende aanbod, (pedagogische) kwaliteit en duurzame kinderopvang.

Voldoende aanbod

Vandaag is er geen kinderopvang voor elk gezin dat daar nood aan heeft. De gemiddelde dekkingsgraad in Vlaanderen is 44 plaatsen per 100 kinderen en in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 49 plaatsen. Er zijn ook grote verschillen in het gebruik van kinderopvang. Kinderen in kansarmoede met een moeder van niet-Belgische origine gaan het minst naar de kinderopvang (35,0%), bij niet-kansarme kinderen met een moeder van Belgische origine ligt het gebruik het hoogst (78,8%).

Inkomenstarief en voorrangregels

Een inkomenstarief laat ouders bijdragen in verhouding tot hun financiële draagkracht. Het is hét instrument voor een toegankelijke

VOOR DE
UITVOERING
ZIJN POLITIEKE
DAADKRACHT
EN MIDDELEN
NODIG.

KINDERRECHTEN-
COMMISSARIS
CAROLINE VRIJENS

kinderopvang, zeker voor gezinnen met een laag inkomen, (her)intreders, werkzoekenden, inburgeraars en andere kwetsbare doelgroepen. Als we voor 80 procent van de kinderen tot 2,5 jaar opvang nodig hebben, dan moeten er op tien jaar tijd 29.000 plaatsen bijkomen.

De recente invoering van de voorrangregels (werkende ouders krijgen voorrang) zal het probleem niet oplossen. Integendeel, ze staan haaks op de gelijkwaardigheid van de economische, sociale en pedagogische functie van kinderopvang. Ze verhogen ook de drempel naar werk in plaats van deze te verlagen en sluiten kwetsbare gezinnen uit, in plaats van hen te ondersteunen. De Toekomstgroep vraagt dan ook om de voorrangregels opnieuw aan te passen.

Statuut onthaalouders

Sinds kort hebben enkele honderden onthaalouders via een proefproject eindelijk een statuut als werknemer. Deze wettelijke verankering van het werknemersstatuut voor onthaalouders is het resultaat van een decennialange vakbondsstrijd. Maar de overgrote meerderheid van de onthaalouders zit nog steeds in het zogenaamde sui generisstatuut. Dat geeft geen recht op betaalde vakantie, uitkeringen bij ziekte, pensioenopbouw ... En als één of meer kindjes niet komen opdagen, voelen ze dat meteen in hun portemonnee.

Rechten van het kind

Kinderrechtencommissaris Caroline Vrijens gaf op het slotevent over het Toekomstplan een reflectie over de slottekst. “Het plan is doordrongen van het feit dat de toegang tot kinderopvang in principe een basisrecht is, voor elk kind, zonder onderscheid.

Daaruit vloeit voort dat iedereen toegang moet krijgen. Dan kan je nadenken over de manier waarop: inkomensgerelateerd, al dan niet voorrang geven aan bepaalde groepen. Sommige doelgroepen zijn moeilijker bereikbaar, bij hen moet je proberen drempels op alle mogelijke manieren weg te werken. Daar zit nog veel potentieel. Als je kijkt naar de manier waarop vzw Elmer in Brussel werkt: daar zijn mama's die ze eerder begeleidde er nu tewerkgesteld, er is een mooie dynamiek. Het biedt niet alleen de kans aan ouders om steun te vinden bij opvoedingsvragen maar men krijgt ook de tijd om de eigen situatie te verbeteren door bijvoorbeeld een opleiding te gaan volgen, werk te gaan zoeken of tijd te hebben om het eigen pad te volgen.

Onderzoek wijst uit dat kinderopvang in de vroege levensjaren positieve effecten heeft op cognitieve ontwikkeling, sociale vaardigheden en het leren van de taal en woordenschat. Dat is van onschatbare waarde, zeker voor kinderen die van thuis uit minder kansen krijgen door de situatie waarin ze opgroeien.”

Kritisch voor nieuwe voorrangregels

“Maar kinderopvang moet betaalbaar zijn met een voldoende aanbod. We zijn heel bezorgd over de nieuwe voorrangregels. We begrijpen dat werkende mensen nood hebben aan kinderopvang. Tegelijk mag het niet zo zijn dat daardoor mensen geraakt worden die er heel veel baat bij zouden hebben maar die niet vier vijfde werken of een opleiding volgen. Daarom zou er op lokaal vlak maximaal bereikbare kinderopvang georganiseerd moeten worden. Met een goede connectie met het lokaal sociaal beleid en met de kleuterscholen. Daar wordt nu over nagedacht.”

“Voor de kinderbegeleiders streven we naar de verlaging van de kindratio, naar 5 kinderen per begeleider. De begeleiders hebben ook nood aan een goede opleiding en coaching, goede loon- en arbeidsvoorwaarden en genoeg werkingsmiddelen. Want zorgdragen voor baby's en peuters is heel belangrijk werk. Het Toekomstplan is een grote stap vooruit. Het moet natuurlijk wel uitgevoerd worden. Daar zijn politieke daadkracht en middelen voor nodig. In het belang van de allerkleinsten.”

OM EEN
BETERE
OPVANG TE
GARANDEREN
IS ER MEER
DAN TWEE
MILJARD
EURO NODIG.

NOËMI WILLEMEN
VAN CRISISKABINET
KINDEROPVANG

Crisiskabinet Kinderopvang

Het **Crisiskabinet Kinderopvang** is een groep bezorgde ouders en sympathisanten. Ze hielpen kinderopvang mee op de kaart te zetten door wekelijks aanwezig te zijn – mét kinderen – in het Vlaams Parlement. Eén van de leden is **historica en illustratrice Noëmi Willemen**. “We zien in de ogen van de kinderbegeleiders dat het zo niet meer verder kan. De crisis kun je niet oplossen zonder eerst voor hen te zorgen en hun werk werkbaar te maken.”

2 miljard

“De oorzaak van de problemen ligt in de decennialange onderinvestering, het verlagen van de normen en verhogen van de kindratio. Ouders krijgen vaak te maken met begeleiders die zonder omkadering voor heel veel kinderen moeten zorgen en die bovendien niet goed verloond worden. Om een betere opvang te garanderen is er meer dan twee miljard euro nodig om meer plaatsen te creëren en ervoor te zorgen dat het personeel niet massaal wegloopt. Het systeem kraakt.”

“Het is ook een kwestie van keuzes maken. De crisis maakt heel duidelijk dat we ons als maatschappij moeten afvragen of we kinderopvang een kerntaak van de overheid vinden of niet. Ik vind van wel. Kinderopvang heeft ook positieve gevolgen voor kwetsbare kinderen. Overheden moeten dus zeker investeren in goede opvang in wijken met meer kwetsbare kinderen. De Vlaamse regering maakt keuzes die totaal de andere kant opgaan. Het is puur kortetermijndenken: ze richten zich op ouders die werken. Het beleid reduceert kinderopvang tot enkel een economische functie.”

Naar een integere, duurzame en toegankelijke overheid

TEKST
Willem-Jan van Ekert

BEELD
Debora Lauwers

In vijf edities van NT Magazine gingen we dieper in op ons eisenpakket uit het Memorandum. In dit nummer het laatste luik: over integriteit en duurzaamheid en over digitalisering.

Integriteit en duurzaamheid dragen een wat wollig imago met zich mee. Ten onrechte, want correct omgaan met publieke middelen en mensen is zeer belangrijk voor het vertrouwen van de bevolking in de publieke dienstverlening en in de politiek. En uiteraard moeten we de hoge ethische standaarden die we daarbij vooropstellen ook in de praktijk waarmaken en afdwingen.

Want overheden sturen maatschappelijke veranderingen aan en hebben een voorbeeldfunctie. Hun eigen werking moet dan ook fundamenteel herdacht worden in functie van duurzaamheid. Daarbij gaat het om aanbestedingen, energie, gebouwen, mobiliteit en financiële stromen. Zo'n omslag kan enkel als er voldoende aandacht is voor sociale rechtvaardigheid, ketenzorg en ondersteuning van wie zich moet aanpassen.

PERSONEEL ALS PARTNER IN DIGITALISERING

Digitalisering moet gericht zijn op een betere dienstverlening aan de bevolking, betere arbeidsomstandigheden voor het personeel en duurzaamheid. Digitalisering mag zeker geen middel om te besparen zijn en een structurele uitbesteding van digitalisering is nefast. Daarom is een opwaardering van de digitale profielen noodzakelijk.

Waar in de beginjaren van de digitalisering angstvallig werd gekeken naar mogelijke negatieve gevolgen, ligt de focus nu meer op de positieve effecten: snellere en eenvoudigere toegang tot diensten en meer participatie van burgers, gecombineerd met jobs van betere kwaliteit. Het repetitieve werk wordt vervangen door taken die meer voldoening geven.

Maar de toegankelijkheid van overheidsdienstverlening moet voor iedereen gegarandeerd blijven: zeker voor wie daarbij hulp nodig heeft.

We willen bij het transformatieproces betrokken worden om ervoor te zorgen dat werknemers hun deel van de voordelen van digitalisering krijgen, maar ook om de mogelijke keerzijde aan te pakken. Digitale technologie kan interne processen verbeteren en efficiënter maken. Maar respect voor arbeidstijdregels, recht op disconnectie en kwalitatieve arbeid voor wie niet digitaal kan werken blijven belangrijke aandachtspunten. 🗣️

Lees ons volledig Memorandum op onze website via deze QR-code.

Unia en het Steunpunt tot bestrijding van armoede willen digitale kloof verkleinen

Niet iedereen is mee met de digitale trein, waardoor sommige diensten vaak moeilijk toegankelijk zijn. Zo zijn de digitale stationsloketten onbruikbaar voor slechtzienden en kunnen mensen niet langer telefonisch contact opnemen met bepaalde overheidsdiensten. De federale openbare instelling Unia en het Steunpunt tot bestrijding van armoede zijn met 6 belangrijke aanbevelingen gekomen om de digitale kloof te verkleinen:

1. De toegang tot diensten van algemeen belang nooit uitsluitend digitaal aanbieden.
2. Volledige digitalisering voorkomen door alternatieven en hun toegankelijkheid te garanderen zonder extra kosten, fysieke loketten toegankelijk te houden en alternatieven voor onlinebetalingen te garanderen.
3. Digitale toegankelijkheid verbeteren voor de meest kwetsbare groepen en digitale diensten laagdrempeliger maken via eenvoudige taal en slechts één identificatiemiddel.
4. Procedures invoeren voor gebruikers om eenvoudig problemen te melden en een onafhankelijke operator aan te stellen die klachten verzamelt en toeziet op de handhaving van normen en verbetering van praktijken.
5. Kwetsbare groepen betrekken bij denkoefeningen rond digitalisering. Want als het systeem werkt voor de meest kwetsbare groepen, werkt het voor iedereen.
6. In de Belgische antidiscriminatiewetgeving het criterium 'sociale positie' opnemen.

PUBLIEKE DIENSTVERLENING IS DE LIJM VAN ONZE SAMENLEVING

Als we onze samenleving toekomstgericht willen uitbouwen, moeten we investeren in goed werkende openbare diensten. Enkel zo komen we tot meer sociale gelijkheid en rechtvaardigheid en dus tot een betere samenleving.

TEKST Willem-Jan van Ekert
FOTOGRAFIE Josefen Tondeleir

Met de nieuwste campagne 'Onmisbaar Openbaar' richt ACV Openbare Diensten zich tot het grote publiek om het belang van de publieke dienstverlening aan te tonen maar ook om mensen ertoe aan te zetten om op 9 juni te kiezen voor een partij die wil investeren in sterke openbare diensten en kwaliteitsvolle dienstverlening.

Voorzitter Ilse Heylen: "Openbare diensten zijn cruciaal voor de dagelijkse werking van onze samenleving. Ze zorgen dat iedereen voldoende en betaalbare toegang heeft tot essentiële rechten: veiligheid, onderwijs, bescherming, nutsvoorzieningen, mobiliteit ... Openbare diensten garanderen ook economische ontwikkeling. Ze dragen bij tot een grotere sociale gelijkheid omdat ze er voor iedereen zijn. En ze zijn ook nodig om de grote uitdagingen op Europees of wereldniveau aan te pakken zoals de strijd tegen de klimaatverandering. Ons land staat voor enkele grote maatschappelijke uitdagingen: de vergrijzing, de opkomst van artificiële intelligentie en digitalisering, het grote aantal burn-outs, de stijgende armoede ... Dankzij openbare diensten kunnen we die uitdagingen efficiënt aanpakken."

"We vragen ons af wat de regering van plan is met de Civiele Bescherming"

Steven Wouters is bijna vier jaar in dienst bij de Civiele Bescherming en is sinds een jaar militant. Hij is lid van het duikteam, dat voornamelijk werkt voor de Cel Vermiste Personen en regelmatig zoekt naar voertuigen en bewijsmateriaal in het kader van gerechtelijke onderzoeken. "Een paar jaar geleden werden de zes kazernes in België teruggebracht tot twee: een in Brasschaat en een in Crisnée. Ik schat dat we in Brasschaat nog met zo'n 140 mensen zijn. Er was geen budget voor onderhoud en vernieuwing en zo kwamen we in een negatieve spiraal terecht. Het personeel is vertrokken omdat het de grote verplaatsingen niet meer kon opbrengen. Of ze stapten over naar de brandweer of andere diensten. We werken ook met lagere budgetten en al vijf jaar lang kan niemand de nodige basisopleidingen volgen waardoor ook bevorderingen uitblijven.

Veel collega's vragen zich af wat de regering met ons van plan is. Annelies Verlinden gaf ons twee miljoen euro extra na de overstromingen in Wallonië. Bij de recente overstromingen in West-Vlaanderen werd ons dat ook beloofd maar die steun is er nooit gekomen. Dikwijls worden we ook gewoon over het hoofd gezien. Bij de overstromingen zijn twee teams van de brandweer naar de Westhoek getrokken om dieren te redden. Dat haalde het nieuws, niet de Civiele Bescherming die dag en nacht aan de pompen stond. Want ondanks het feit dat we met weinig mensen zijn, zijn we toch heel efficiënt. We doen veel interventies over heel België waar we echt het verschil maken."

"Uitbesteding is bijna altijd duurder"

Het Facilitair Bedrijf beheert het vastgoed van de Vlaamse overheid, verzorgt de praktische inrichting van de werkplekken en alles wat daarbij hoort. Het beheert verder nog het Archiefdepot Vlaamse overheid en het Digitaal Archief Vlaanderen, zorgt voor de aankoop van courante producten en diensten en sluit

raamovereenkomsten af. **Stefan De Fraine** en **David De Keyser** werken allebei op de afdeling Bouwprojecten. Beiden zijn al ruim 20 jaar militant voor ACV Openbare Diensten. Volgens hen wordt er op heel regelmatige basis gebruikgemaakt van externe consultants, bij schoonmaak en catering wordt zelfs voornamelijk gewerkt met interimarbeid.

Stefan: "Soms is het handig om een externe in te huren wanneer we de capaciteit of kennis niet in huis hebben. Maar je ziet ook externen dezelfde job doen als mensen die bij ons in vaste dienst zijn, dat is overbodig. Sowieso heb je intern mensen nodig om de externe opdrachten op te volgen. Externen worden vaak ingehuurd voor een bepaald project en tijdsperiode, maar alles wat er daarna bijkomt moet door onze medewerkers opgevangen worden. Dat veroorzaakt soms wel wat wrevel. De facturen zijn soms stevig, maar vergelijken met een vast loon is misschien niet altijd eerlijk."

David: "Ik vind het belangrijk dat wij als vakorganisatie de vinger aan de pols houden bij de uitbesteding van projecten. De overheid is verplicht om verstandig om te gaan met financiële middelen en de kosten van outsourcing af te wegen met de interne kosten. Uitbesteding is bijna altijd duurder, maar het hangt van het project af."

Stefan: "Je ziet meer en meer dat eigen personeel door besparingen is verdwenen en dat hun taken zijn overgenomen door externen."

David: "Het gevaar bestaat dat de interne expertise verloren gaat. Ik heb mijn expertise opgebouwd vanaf dag één tot waar ik nu sta. Een externe bouwt wel wat expertise op in het eigen vakgebied, maar niet in de werking van de Vlaamse overheid, de entiteiten, diensten en collega's."

"We komen elke dag chauffeurs te kort"

Militant **Wim Vandevelde** is sinds 2017 tram- en buschauffeur bij De Lijn. "In die zeven jaar is mij vooral de slechte staat van de voertuigen opgevallen: herstellingen gebeuren niet of te laat. Onder meer omdat we geen stock met reserveonderdelen hebben. We hebben recent nieuwe trams gekregen waarbij op de aankoop zelf bespaard is. Zo hebben de trams vaste wielen in plaats van meedraaiende. Hierdoor veroorzaken ze een sterk piepend geluid in de bochten en voel je meer schokken. En er staan achteruitkijkspiegels op in de plaats van camera's.

We komen elke dag chauffeurs te kort. Er is dus veel goodwill nodig onder de collega's om extra uren te werken want we doen dat op vrijwillige basis. Aan de kust zijn we dat gewoon in het zomerseizoen, maar dit jaar begon dat al in januari. Voor komende zomer zijn er al tramritten geschrapt omdat het nu al zeker is dat er te weinig chauffeurs zullen zijn. Uit voorzorg wordt het voorziene aanbod verminderd. Naast het personeelstekort is er ook een tekort aan bussen. Chauffeurs kunnen daardoor soms niet vertrekken. Er zijn wel limieten aan overwerk gesteld. Zo

moet er 32 uur rust zijn tussen twee diensten in een week. Als dat echt niet lukt dan moet er de week erna 64 uur aaneensluitende rust zijn. Er zijn ook zaken verbeterd: vroeger moest er tussen twee shifts acht uur tijd zijn, dat zijn er nu negen geworden.

De laatste jaren voert Vlaanderen een neo-liberaal beleid dat De Lijn steeds meer in de richting van de privatisering duwt. Dat verhaal zal veel duurder uitvallen en voor sommige burgers niet meer betaalbaar. Ondanks alles vind ik het een prachtige job. Ik was vroeger vrachtwagenchauffeur, nu heb ik veel contact met de reizigers. Ik ben niet van plan om nog te veranderen van job maar ik kan wel begrijpen dat veel collega's gedemotiveerd raken door de problemen."

"Het is een fantastische job!"

Militante **Charlotte De Kegel** werkt al 15 jaar bij de dienst buitenschoolse kinderopvang van de stad Gent. De dienst staat in voor de opvang van schoolgaande kinderen tussen 2,5 en 5 jaar. "We kampen met een personeels-tekort waardoor de werkdruk heel hoog ligt. Dat schrikt dan weer nieuwe kandidaten af en zo kom je in een vicieuze cirkel terecht. Op een gewone werkdag hebben we tijdens de middag zo'n 80 kinderen en zouden we eigenlijk met zeven kinderbegeleiders moeten zijn. Dat halen we niet, we staan dagelijks slechts met vier of vijf. Dan kom je ogen en handen te kort.

In veel initiatieven werken kinderbegeleiders in onderbroken diensten. Dat komt de aantrekkelijkheid van de job niet ten goede. Hier zijn er geen onderbroken diensten maar het bestuur biedt vaak enkel 30-urencontracten aan, gespreid over vijf dagen. Je werkt dan slechts zes uur per dag. Voor jonge mensen die hun leven volop aan het opbouwen zijn, is dat onvoldoende. De mogelijkheid om voltijds te werken zou helpen om meer personeel te vinden. Vergeleken met andere diensten kinderopvang verdienen we hier niet slecht. Een betere verloning voor alle kinderbegeleiders zou de job ook aantrekkelijker maken.

Waarom ik de job graag doe? Je krijgt veel liefde van de kinderen en je helpt de kinderen bij hun ontwikkeling. De vertrouwensband die je opbouwt is zo mooi. Ze weten wat jij leuk en niet leuk vindt en omgekeerd ook. Elk kind is uniek. De voldoening die je krijgt wanneer je iets bereikt is een onbeschrijfelijk gevoel. Het troosten, het lachen, het spelen ... Het is een fantastische job!"

ONMISBAAR OPENBAAR

ACV Openbare Diensten voert al jaren actie voor meer mensen en middelen binnen

de openbare sector. #onmisbaaropenbaar groepeert verschillende acties en campagnes die het belang van openbare diensten in de verf zetten, zoals de bespreking van ons Memorandum bij verschillende politieke partijen of de viering van Public Service Day op 23 juni. Meer info op onze website via deze QR-code.

VRAAG AAN
HEIDI
DERUDDER

Vakbondsconsulent

DE VRAAG

WANNEER HEB IK RECHT OP EEN ARBEIDSOVEREENKOMST VAN ONBEPAALENDE DUUR?

Je loopbaan gestart met een arbeidsovereenkomst van bepaalde duur? En volgde daarop een nieuwe arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, of eventueel een vervangingsovereenkomst? Je bent niet alleen, veel contractuelen bij openbare diensten zijn zo begonnen. Maar na de zoveelste tijdelijke arbeidsovereenkomst stel je jezelf allicht de vraag: vanaf wanneer heb ik recht op een contract van onbepaalde duur? "Je hebt misschien al van je werkgever gehoord dat je als contractuele medewerker pas in aanmerking komt voor een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur als je slaagt voor het aanwervingsexamen", steekt vakbondsconsulent Heidi Derudder van wal. "Maar dat klopt niet. De wetgeving zit anders in elkaar."

Maximumduur van twee jaar
"De wetgeving is duidelijk. Opeenvolgende arbeidsovereenkomsten van bepaalde duur doen een vermoeden ontstaan van een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur. Tenzij de werkgever duidelijk kan motiveren dat de opeenvolging gerechtvaardigd is of dat het aan de werknemer ligt dat er een onderbreking is tussen de overeenkomsten."

De wet legt ook een maximumduur vast voor die opeenvolging: je kan maximaal vier overeenkomsten voor een bepaalde tijd doen van minimum drie maanden. De totale duur mag niet meer dan twee jaar zijn. Heidi vult nog aan: "Onder bepaalde voorwaarden kan dat verlengd worden tot contracten van maximaal zes maanden tot een totaal van drie jaar."

Vervangingsovereenkomsten
"Er is geen verbod op opeenvolgende vervangingsovereenkomsten. Normaal kan je maximaal twee jaar lang werken met zulke overeenkomsten. Al zijn er twee uitzonderingen: wanneer er sprake is van een onderbreking tussen de overeenkomsten die aan jou ligt als

werknemer of wanneer je een werknemer vervangt in loopbaan-onderbreking of tijdskrediet." Ook als je een contract van bepaalde duur combineert met een vervangingsovereenkomst blijven de meeste regels gelden. Met een maximumtermijn van twee jaar.

"Ik kijk samen met jou of je verschillende opeenvolgende arbeidsovereenkomsten voldoen aan deze voorwaarden. Vermoed ik dat jouw situatie ondertussen overeenkomt met een arbeidsovereenkomst van onbepaalde duur, dan maak ik je werkgever erop attent om de regels voor arbeidsovereenkomsten voor onbepaalde duur toe te passen."

ZIT JIJ MET VRAGEN WAAR JE NIET DIRECT EEN ANTWOORD OP WEET? STUUR ZE DOOR NAAR NT@ACV-CSC.BE

DE STELLING

Stelling

Langer werken zorgt voor een hoger pensioen

Deze stelling is waar onduidelijk niet waar
 waarschijnlijk onwaarschijnlijk

Intro

Het federaal parlement keurde op 4 april de pensioenwet goed met daarin een nieuwe pensioenbonus om langer werken aan te moedigen. Zorgt langer werken altijd voor een hoger pensioen?

Conclusie

Wie langer aan de slag blijft, zal meestal een hoger pensioen opbouwen. De pensioenbonus zorgt er nu voor dat langer werken extra rendeert. Maar voor je beslist, bekijk je best eens je persoonlijke situatie. Hou zeker rekening met het maximumpensioen. Kom je daaraan, dan bouw je geen pensioen meer op. En soms kan het voordelig zijn om je pensioen te laten ingaan én toch verder te werken. Onze vakbondsconsulenten staan voor je klaar om je te helpen de beste keuze te maken. 🗳️

Omschrijving

Tot 35.348 euro netto

Op het eerste zicht is de pensioenbonus best wel een aardig bedrag, waar je bovendien geen sociale bijdragen en belastingen op moet betalen. Elke dag dat je langer werkt binnen een periode van maximaal 36 maanden na je vroegste pensioendatum én voor de opname van een pensioen levert een bonus op. Die bedraagt na drie volle jaren 23 565 euro of 35 348 euro voor mensen met een lange loopbaan. Een lange loopbaan staat voor minstens 43 loopbaanjaren op de leeftijd van 63 jaar.

Langer werken levert meer op

Je ontvangt dus geen pensioen als je verder werkt na je vroegste pensioendatum, maar je krijgt gewoon je loon uitbetaald. Ondertussen bouw je nog verder pensioen op én daar krijg je nog de bonus bovenop.

Met een gemiddeld loon en een normale loopbaan levert één jaar extra werken tegenover één jaar pensioen netto ongeveer 170 procent op voor een gemiddelde ambtenaar en zelfs 190 procent voor een gemiddelde werknemer.

Na een loopbaan van 43 jaar bedraagt de netto-opbrengst van één jaar extra werken zelfs het dubbele van het pensioen als ambtenaar en 225 procent van het pensioen als werknemer. Langer werken levert vooral meer op door het extra loon en de extra pensioenopbouw.

Niet voor wie meer dan 45 jaar werkt

Wanneer men het maximumpensioen heeft bereikt is er geen pensioenopbouw meer. Dan rendeert langer werken veel minder. Voor ambtenaren stopt de pensioenopbouw na 45 jaar bij een normale pensioenbreuk van 1/60, na 41,25 jaar bij 1/55 en na 37,5 jaar loopbaan aan 1/50.

Bonus of onbeperkt bijverdienen?

Langer werken is ook mogelijk tijdens het pensioen. Bij pensionering stoppen de opbouw van het pensioen én de bonus, maar kan je wel de beroepsinkomsten én het pensioen cumuleren. Dat 'bijverdienen' is onbeperkt mogelijk als je een loopbaan hebt van 45 jaar of vanaf 65 jaar. Vanaf dan is die optie vaak voordeliger.

“We willen vermijden dat collega’s moeten betalen om te komen werken”

Veerle Geurs
werkt bij de Nationale Loterij als budget- en collectiebeheerder. Sinds 2016 is ze militant en nam ze voor het eerst deel aan de sociale verkiezingen.

TEKST
Eva Hugaerts
FOTOGRAFIE
Anton Coene

“Het is de derde keer dat ik deelneem aan de sociale verkiezingen, voor een zitje in het Comité voor Preventie en Bescherming op het Werk (CPBW) op het werk. Ik ben militant geworden in 2016 omdat ik vind dat bepaalde zaken nog beter kunnen bij de Nationale Loterij. Er liep toen een herstructurering waar ik bij betrokken was toen mijn dienst uit elkaar werd gehaald. Dat was geen fijne periode.”

In 2016 nam Veerle meteen ook deel aan de sociale verkiezingen. “Toen werd ik niet verkozen, maar in 2020 wel. De afgelopen vier jaar heb ik in het Comité al bepaalde dossiers opgevolgd. Dat wil ik graag verder doen want sommige hete hangijzers zullen door de directie over de verkiezingen worden getild.”

In aanloop naar de verkiezingen is Veerle druk bezig om leden en collega’s te stimuleren om hun stem uit te brengen. “Over het algemeen is de opkomst hoog. We delen aan alle collega’s een groene drinkfles uit en ik wil ook een interne WhatsApp-groep lanceren waarop alle kandidaten zich kunnen voorstellen. Zo weet iedereen waar onze kandidaten voor staan.”

Er is volgens Veerle reden genoeg om een stem uit te brengen. “Er zijn nog wat dossiers hangende waarin de visie van de directie verschilt met die van ons. Er is een plan om een mobiliteitsbudget te voorzien voor iedereen. Een goede zaak, maar we willen erop toezien dat het beschikbare budget voldoende is. Niemand moet betalen om te komen werken.”

De opvolging van de thema’s wordt verdeeld onder alle militanten. “Ons werk als militant komt bovenop onze job, niemand is hier vrijgesteld. Door de opvolging te verdelen blijft de combinatie met onze job haalbaar. Want we moeten mee blijven met nieuwe wetgeving. Ik leg me in het Comité bijvoorbeeld toe op de opvolging van de nieuwe re-integratiewet op de werkvloer, want ik vind het belangrijk dat iedereen gelijk en correct behandeld wordt. Voor bepaalde zaken werken we samen met andere vakbonden om meer te wegen en iets te bereiken, want wij hebben geen actief paritair comité. We kunnen ons ook moeilijk vergelijken met een ander bedrijf. Er is maar één Nationale Loterij.”

De vakbond mag wel wat zichtbaarder worden bij de Nationale Loterij, vindt Veerle. “Ik heb aan HR al gevraagd om op de verwelkomingsdagen voor nieuwkomers ook iemand van de vakbond aan het woord te laten. Tot nu toe heb ik daar geen reactie op gehad.” Nog iets om terug op te pikken, maar eerst volle focus op de sociale verkiezingen. 🗳️

Je stem nog niet uitgebracht voor de sociale verkiezingen?
Dat kan nog tot 26 mei!

VERKIEZINGSTIJD

De lancering van de vele stemtesten bevestigt dat de verkiezingstijd nu echt is aangebroken. En een stemtest wordt graag ingevuld, al na een dag gingen de cijfers vlotjes over een miljoen. Het is dan ook een handig middel voor kiezers die nog twifelen tussen partijen of hun keuze voor of tegen een partij graag bevestigd zien. ACV Openbare Diensten lanceert geen stemtest maar roept wel op om oog te hebben voor de partijstandpunten over publieke dienstverlening: meer en beter openbaar vervoer, toegankelijke zorg, sociale woningen, openbare ruimte ... Wat zeggen de verschillende politieke partijen daar juist over? Een zorgende samenleving waar niemand achterblijft, heeft sterke openbare diensten nodig. Wij stemmen alvast voor daadwerkelijk investeren in openbare diensten en kwaliteitsvolle dienstverlening aan de burger. #onmisbaaropenbaar #kiesopenbaar

Ilse Heylen is voorzitter van ACV Openbare Diensten

DE KLANT

“Dit is een plek waar buren bij elkaar komen”

WIE

Jurgen Haeck, met honden Moby en Billy

KLANT BIJ

De hondenloopweide van Stad Gent in Drongen

TEKST
Eva Hugaerts

FOTOGRAFIE
Thomas De Boever

Tussen de regen- en hagelbuien door trekt Jurgen Haeck met zijn hondjes Moby en Billy naar de hondenloopweide in Drongen. Hier kunnen ze zich helemaal uitleven en spelen met andere honden. Ondertussen slaan hun baasjes een praatje. Deze hondenloopweide kwam er op vraag van de buurt. Het is een tijdelijk initiatief, tot er een finale bestemming voor het terrein is gevonden. Maar Jurgen is er erg blij om: “Het is geweldig dat de stad ons deze plek biedt zodat onze honden

vrij kunnen spelen.” Hij heeft ook ideeën om het nog leuker te maken. “Een vijver zou heel tof zijn.”

In Gent is er een tekort aan zulke initiatieven, terwijl zo'n plek veel meer is dan alleen een speeltuin voor honden. Jurgen: “Ik kom hier regelmatig, ook voor het sociale contact. Ik praat bij met de andere eigenaren of we wisselen tips uit. Een paar bankjes of een picknicktafel zijn welkom en zouden het nog gezelliger maken!”

IN 'T KORT

Van 13 tot 26 mei 2024 vinden de sociale verkiezingen plaats. Tijdens deze periode kunnen 1,7 miljoen werknemers in 7.000 ondernemingen uit de privésector stemmen op hun favoriete kandidaten. Maar ook in enkele sectoren van de openbare diensten worden ze georganiseerd, waaronder het openbaar vervoer, de sociale woonmaatschappijen en de Nationale Loterij.

Stemmen op het ACV is kiezen voor constructieve oplossingen. Het is kiezen voor een warme en menselijke vakbond die opkomt voor de rechten van alle werknemers.

Stem lijst 2, stem ACV!

GOED NIEUWS

Je kan voortaan verlov voor medische bijstand opnemen voor dichte familieleden van de persoon met wie je wettelijk samenwoont.

Wie in de privésector werkt, kon dat al, maar voor personeelsleden van openbare diensten was dat niet mogelijk. Met die discriminatie stapten we naar de rechtbank en nu is wettelijk samenwonen gelijkgesteld met het huwelijk.

Rapport Lokale Besturen

We ontvingen 8.880 antwoorden op onze grote peiling naar de werktevredenheid bij het personeel van de lokale besturen. Bedankt aan iedereen die de enquête heeft ingevuld. De resultaten worden nu geanalyseerd. We maken een algemeen rapport én een rapport per bestuur. In september publiceren we de resultaten.

TOT SLOT

Waarom is 8 mei geen feestdag in België?

Het is nochtans een historische datum van formaat. Het is de dag waarop in 1945 nazi-Duitsland overwonnen werd. Vandaag maakt extreemrechts opnieuw sterk opmars. In heel Europa, maar ook bij ons. Daarom moeten we niet alleen herdenken, maar ook waarschuwen.

De 8 mei-coalitie is een samenwerking van middenveldorganisaties en de culturele en academische sector. De coalitie roept op tot een warme samenleving en wil daarom van 8 mei opnieuw een officiële feestdag maken om de overwinning op het fascisme te herdenken.

Een inclusieve en warme samenleving is alleen mogelijk met solidariteit, democratie en sterke openbare diensten.

